

Soványodik a pesti szemét ...!

Arany és ezüst – Méregfiolák –
Budapest Európa egyik legtisztább
városa – Akik a szemetet
is megdézsmálják

Képzeljük, mi történt a pesti szeméttel. Soványodik szegény. Hajdan, a béke boldog éveiben köpcös volt és telt, zsírosan ragyogott, mint egy kövér orca, de az ínséges évek sanyarúságában a szemét is lefogyott, kopott, összeroskadt. Sorvata tag külseje csak árnyéka a réginek.

A köztisztasági hivatalban, ahol erről beszélgetünk, megtudjuk, hogy a háború előtt havonta tíz vagon csontot szedegettek ki a szemetünkből, ma azonban egy vagon is alig akad. Sőt annakelőtte olyan gazdagok voltunk, hogy még nemesfémeket is találtak a szemétben. Minden évben hetven kiló ezüstöt, s minden hónapban hét-nyolc gramm aranyat is. De ez csak az, amit hivatalosan beszolgáltattak. Arról az aranyról meg ezüstről, melyet a szemetesek megleltek (mint mesebeli kincset), a zsebükbe dugva hazavitték, természetesen nem ad számot a krónika.

Micsoda arany- és ezüstidők voltak azok, mikor a könnyelmű emberek szórakozottságból a szemeteskádába hajították aranygyűrűjüket, mikor a szeles szakácsnék mosogatás előtt a hulladékokkal együtt leveseskanalakat, ezüsttálakat dobtak a szemétbe. Ma már egy szemernyi arany, ezüst sincs benne, de csont is alig.

– Mit találnak? – kérdezzük.

– Rengeteg méregfiolát, orvosságos üveget. Ez jellegzetesen háború utáni jelenség.

– Hányan élnek nálunk a szemétből?

– Ezerháromszáz úttisztító munkás, utcaseprők, de az a harminckét munkás, a „lehúzó”, aki a szentlőrinci szeméttelen szakszerűen foglalko-

zik a szeméttel, többet keres, mint bármelyik iparos. Meg kell említeni még a „guberáló”-kat is, kik az égő, füstölgő szeméthegyből kikeresgélnek a használható, eladható holmikát, s ez minden keresetforrásuk.

– Hányadik helyen vagyunk Európa városai között a tisztaság listáján?

– Öndicsekvés nélkül állíthatjuk: Budapest Európának egyik legtisztább városa, a híres német tiszta városokat is megközelíti. Százhetven lófogatú kocsit szállítják a szemetet, s a telepre naponta harminchat vagon szemétrakomány érkezik. Újabban két szeméthordó autó is működik – valóságos szeméttank –, mely tíz köbméter szemetet fogadhat magába.

– Nem gondoltak arra, hogy a Budapest tőszomszédságában lévő szeméthegyláncolatot „leépítsék”?

– Külföldön, főképpen Svájcban (Zürichben, Davosban) égetik a szemetet, s a főváros most követni fogja ezt a példát. Minden országnak, városnak más és más a szemete. A pesti szemét jellegét a nyári hónapokban a rengeteg dinnyehéj adja meg. Egy-egy rakomány ilyenkor valósággal cseppfolyós-sá lesz. Kemencénket tehát úgy kell megszerkeszteni, hogy ezt a sok dinnyehéjat is elégethesse.

– Készítenek valamit a szemétből?

– Kölnben műkövet gyártanak belőle, keményebbet, mint a gránit, s építésre használják.

– Mi a tapasztalatuk azokról a szemétkosarokról, melyeket villamosszlopokra, falakra szereltek föl?

– Az, hogy a közönségünk egyelőre melléje veti a szemetet, mindig pont melléje. El kell azonban ismernünk, hogy a nők zöme kivétel. Csak a férfiak hanyagok.

– Hogy kezelik ezeket a kosarakat?

– Minden utcaseprőnek van hozzá kulcsa, s kiüríti a szemétkosarat, akár a levélhordó postaszekrényt.

– Mit találnak bennük?

– Többnyire elhasznált villamosjegyeket, csokoládés dobozok ezüstpapírjait, gesztenyehéjat, újságokat. A kilencedik kerületben azonban annak idején egy gyermekhullát is találtak ilyen szemétkosárban. Kültelkeken egyébként teledobálják sárral, a gyermekek lekaparják a fölfrását, bele-belelérúgnak, ha elhaladnak mellettük. Akadnak aztán öreg anyókák, akik estére kelve kiszedegetik a tartalmát, papírost kotorásznak ki belőle, gyújtópapírost ...

Lám, vannak olyanok, akik a szemetet is megdézsmálják.

1930. október 29., szerda, 6. old.